

1567.

secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Judicium, & Executoium deputatio.

§.5. Quo circa venerabilibus Fratribus Amerin. & Maceraten. Episcopis, ac dilecto filio Curie causarum Camere Apostolice generali Auditori, per presentes Motu simili committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, dum & quando, ac quoties opus fuerit, & pro parte Congregationis, vel illius Fratrum hujusmodi, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos, & eorum quemlibet dictis privilegiis, exemptionibus, facultatibus, gratiis, & indultis, dictis Ordinibus Mendicantibus concessis, pacifice frui, & gaudere, ac presentes literas observari, non permittentes eo desuper per quoscumque quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari, Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, ipsaque censuras etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula derogatoria.

§.6. Non obstantibus praemissis, & fel. rec. Bonif. Papa VIII. Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus diebus, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac quibusvis litis pendentiis, quas Nos harum serie ad Nos advocamus, illasque extinguimus, & litigantibus hujusmodi perpetuum silentium imponimus, ac Apostolicis necnon in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, irritantibusque, & aliis decretis, ac clausulis, etiam Motu proprio, etiam consistorialiter, & de fratrum nostrorum consilio concessis, confirmatis, & pluries innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communititer, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 18. Novembris 1567. Pontificatus nostri Anno II.

LXXII.

Facultas Congregationibus imponendi census, & alienandi bona ob solutionem subsidii triginta millium scutorum, pro subventionem Regi Galliarum, & bello contra Turcas.

1567.

D. P. An.II. die 19. Nov.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

1567.

PIUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Cum nuper, postquam Nos tumultibus in Regno Francia, per nonnullos iniquitatis pariter, & impietatis filios dicti Regni Proceres, & alios haereticos excitatis, & potissimum conspiratione, etiam in Charissimi in Christo Filii nostri Caroli Francorum Regis Christianissimi, ejusque familiae exitium facta, simul, & numerosa classe, quam immanissimus Turcarum Tyrannus contra Christiani nominis Principes, eorumque Regna, & Dominia in ver proximum moliri dicitur, ut eidem Regi in tanto discrimine, quod illi imminere liquido constat, subsidium aliquod mittere, & adversus dictam classem, loca maritima Status nostri Ecclesiastici opportunis praesidiis firmare possemus, pecunias in eos sumptus necessarias diligenter conquiri mandaverimus, Dilecti Filii Praesidentes, Visitatores, Abbates, & Praelati Congregationum Casinensis, Cartusensis, Lateranensis, Montis Oliveti, Camaldulensis, S. Salvatoris, Vallis Umbrosae, S. Georgii in Alga, Coelestinorum, Cisterciensis in Longobardia S. Hieronymi, Cruciferorum, & Silvestrinorum intra Italiam consistentium, ut uberem suae, dictarumque Congregationum erga Romanam Ecclesiam, & Apostolicam Sedem, ac Nos devotionis affectum usque magis Nobis clarum facerent, in partem sumptuum hujusmodi Nobis, seu Camere nostrae Apostolicae, aut cui, vel quibus Nos, seu ipsa Camera mandaverimus, summam triginta millium scutorum auti in auro donationis, & largitionis nomine se solutores ultro obtulerint.

Ex Bullar. Rom. vet. 1567. Bullario Cassin. 1.1. Constit. 188. pag. 197.

Causam adducit impositionis scutorum triginta millium auri in auro.

§.2. Nos eam animorum praefatarum Congregationum in Nos promptitudinem grata accipientes mente, volentesque eis, qui, sicut accepimus, sic Nobis oblatam pecuniam nunc in promptu, aut modum illam cogendi infra scriptum, minus damnosum, aut minus difficilem non habent, quo illam citius juxta rei exigentiam cogere possint: opportune providere, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine eisdem Praesidentibus, Visitatoribus, Abbatibus, & Praelatis Congregationum praefatarum, & cujuslibet earum, tenore praesentium, ut in, & super quibusvis bonis immobilibus Monasteriorum, Prioratum, & locorum Congregationum eorundem pro solutione dictorum triginta millium scutorum quovis annuo

Permesso eius imponendi.

cen-

1567.

1567.

census, quorum tamen pretia dictam triginta millium scutorum summam insimul non excedant, prout melius invenire poterunt in perpetuum imponere, & sic impositos, quibusvis personis, etiam Saecularibus, Communitatibusque, & Collegiis, vel aliis communibus locis vendere, & venditionis titulo constituere, & assignare, ipsisque personis dictos census ementibus, ut census ipsos in fortem minime computandos ab eisdem Congregationibus in singulos annos percipere, & exigere, in suosque, vel alios sibi beneficos usus, & utilitatem convertere, ac ex omnibus Congregationibus praefatis Casinensis, Cartusensis, Lateranensis, & Montis Oliveti, earumque, & cujuslibet earum Praesidentibus, Visitatoribus, Abbatibus, & Praelatis, quippe quibus ex praefatis triginta millibus scutis summas ceteris majores solvendi onus incumbit, ut pro portionum ipsas quatuor Congregationes, & unamquamque ex eis de dicta triginta millium scutorum summa tangentium solutione, seu pro censum, ut praefertur, venditorum redemptione quavis stabilia Monasteriorum, Prioratum, & aliorum earundem Congregationum locorum bona (quorum tamen singula pretia, singulas portiones unamquamque ex eisdem Congregationibus, ut praefertur, tangentes non excedant) similiter quibusvis, etiam Saecularibus personis, & locis pariter in perpetuum vendere, & alienare, indeque respective provenientia pretia, & pecuniarum summas exigere, & recipere, ac de actis, & receptis in forma de jure valida quietare: emptoribus autem ipsis, ut dicta stabilia bona emere, & acquirere libere, licite, & impune, & absque aliquo conscientiae onere, seu scrupulo respective possint, & valeant, gratiose concedimus, & indulgemus.

Quatuor Congregationibus hic expressis facultate concedit bona stabilia alienandi.

Congregationes, ac dupliciter gravata romanae, a praestatione subsidii 3. Novembris impositi absolvi, ita ut cum Laicis etiam Communitatibus, aut Clericis Regularibus, vel Saecularibus minime concurrere teneantur.

§.3. Praeterea iniquum rati, eisdem Congregationes pro una, eademque re dupliciter gravari, & propterea volentes earum indemnitati opportune providere, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, Congregationes ipsas, & quamlibet earum, singulaque ipsarum Monasteria, & loca, ab alterius tanti, quantum subsidii nomine quotannis eidem Camera solvere consueverunt, per Nos nuper eis per nostras in forma Brevis literas die tertiae mensis Novembris proxime elapsi expeditas impositi, & quorumvis aliorum subsidiorum seu onerum ex hac praefatorum sumptuum causa per Nos forsitan impositorum, seu imponendorum praestatione, seu solutione, ita quod de illa, aut ex eis aliqua solvendum, seu in illa cum Laicis, etiam Communitatibus, seu Universitatibus, aut Clericis Regularibus, seu Saecularibus concurrendum, seu contribuendum inviti cogi, aut eo praetextu molestari nullatenus possint, profus eximimus, & liberamus, ac liberos, & exemptos facimus, esse volumus, & declaramus.

Praesentium literarum firmitas.

§.4. Praesentibus nostras de obreptionis, vel subreptionis vitio, seu intentionis no-

stra, vel alio quovis defectu notari, argui, vel impugnari, aut revocari, restringi, reduci, vel limitari nullatenus posse, & si secus fiat, quoties id fiet, toties illas in pristinum statum restitutas, & plenarie reintegratas, validasque, & efficaces, etiam perinde, ac si consistorialiter, & de Venerabilium Fratrum Nostrorum dictae Romanae Ecclesiae Cardin. consilio, & assensu emanassent, fore, & esse: ac censeri, vimque validi contractus inter Nos, & Congregationes praefatas, & quemlibet ex eis initi habere debere, ac de praemissa omnia, & singula plene proban., eisdemque praesentes omnino sufficere, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri: sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam ejusdem Romanae Ecclesiae Cardinales, & Palatii Nostrae causarum Auditores, necnon Clericos praefatae Camera Praesidentes, in quavis causa, & instantia: sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Sublatam cultate &c.

§.5. Mandantes propterea Dilectis Filiis Camerario, ac Thesaurario Generali nostris, necnon dictis Clericis Praesidentibus, praesentibus, & futuris, ceterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit, ut eisdem praesentes in praefata Camera admittant, & in illius libris describi, & registrari faciant, ac inviolabiliter observent, & observari mandent; desuperque patentes literas, mandata, & alias scripturas opportunas expeditas, & expediti curent.

Deputati Requirunt.

§.6. Non obstantibus fel. rec. Symachi, & Pauli II., ac Pauli IV., & aliorum Praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, & quibusvis aliis Apostolicis, ac in generalibus, necnon Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Congregationum praedictarum, & illarum Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis eisdem Congregationibus, vel alicui ex eis, eorumque Monasteriis, Prioratibus, membris, locis, & personis quomodolibet concessis, quodque clausulis, cautelis, & Decretis hujusmodi nullatenus, aut non nisi sub certis inibi expressis modo, & forma derogari possit, necnon praedesignatis in forma Brevis literis a Nobis super praefata eisdem Congregationibus facta impositione emanatis: quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, & expressa mentio habenda foret,

Clausula derogatoria.

eorum

corum tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus. Ditas vero predesignatas in forma Brevis literas, quoad predictas Congregationes expresse revocamus, cassamus, & annullamus, ac pro infectis, cassis, & nullis haberi volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Volumus autem, quod presentium transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae eisdem originalibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 1. Decembris 1567, Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 1.
Decem. 1567.
An. II.

Finis Partis Secundae Tomi Quarti.

INDEX

NOMINUM ET RERUM PRÆCIPUARUM

Numerus paginam indicat. A. primam columnam,
B. secundam designant.

A

A *Deocati Pauperum officium quale sit.* 132. b.
Advocati Fiscalis munus, & officium. 132. b.
Agraria Artis Societas Romae alias instituta. 313. b.
Statuta sibi condit. 314. a. *Consulum Societatis Jurisdiclio.* Ibid. *Agriculturam exercentes non possunt molestari pro are alieno dum colunt, vel seminant, aut colligunt frumenta.* 317. a. *Boves autem Aratorum in tacitis hypothecis non comprehenduntur; sed fruuntur privilegiis bonorum dotalium.* 317. b.
Angelus Cardinalis Capranica Collegium Capranicense Romae fundat. 329. a.
S. Antonii Viennen. Ordo. 242. b. *Ei confirmatum privilegium elemosynas quaesituandi in his, quae Concilio Tridentino non adversantur.* 242. a.
F. Antonius de Sapientibus Ordinis Minorum Conventualium Minister Generalis. 255. b.
Apostate. Bulla Pauli IV. moderatur. 11. b. *Forum cause ab Ordinariis locorum cognoscenda.* Ibid.
Archibisectos brevioris mensura duorum palmorum in Statu Ecclesiastico deferre, retinere, vel vendere vetitum. 107. b.
Archiconfraternitas Charitatis de Urbe. 19. b. *A Leone X. instituta.* Ibid. *Ei applicantur poena Malefactorum summam decem ducatorum non excedentes.* Ibid.
Archiconfraternitas Orationis, & Mortis in Urbe instituta ad Orationem 40. horarum quolibet Mensa faciendam, sepelienda pauperum defunctorum cadavera, & alia pia opera exercenda. 53. b. *Confirmata a Pio IV. cum Statutis.* 54. a. *Potest elemosynas, oblationes, & legata accipere.* 54. b. *Defunctorum corpora suis expensis in Parochiis potest sepelire.* Ibid. *Alia privilegia eidem concessa.* 55. a.
Archibisepiscopale Incurvabilem de Urbe. 8. b. *Cardinalis ejus Protector facultatem habet cognoscendi, & definiendi quascumque causas ad ipsum, ejusque Officiales pertinentes.* 9. a.
Archivium Vaticanum institutum. 238. b. *Archiviste facultas ubique Libros conquirendi.* Ibid.
Africanus S. Mariae in via lata Diaconus Cardinalis de Sancta Flora. 67. b.
Auditor Camerae Apostolicae. 80. b. *Hoc Officium a Paulo IV. suppressum; ac Regentatui additum.* 77. b. *Restitutum a Pio IV.* 78. b. 81. a. *Ejus facultates* 81. a. & seq. *Causas obligationum in forma Camerae privative quoad alios cognoscendi.* 81. b. *Censuras promulgandi.* 82. a. *Causas quoruncumque Praelatorum, atque etiam Regum, Principum &c. necnon Ecclesiasticas decidendi.* Ibid. *Item Mercatorum, & Criminales Exemptorum.* 82. b. *Litteras Apostolicas exequendi.* Ibid. *Remissorias, & Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.*

Compulsoriae dandi. 83. a. *Monitoria, & Citationes ad partes decernendi.* 83. b. *Locus ei assignatus in Cappella Pontificia.* 84. a. *Ejus Tribunal reformatum.* 125. a. *Ad eum pertinent Cause omnes Cancellariorum Criminalium Status Ecclesiastici.* 184. a. *Procedit contra Praelatos omnes in suis Ecclesiis, & Dioecibus non residentes.* 303. a.

B

B *Anniti non sunt remittendi in loco, ubi fuerint haeredes occisi, nisi habita ab eis pace.* 112. b. *Commisso eorum favore non signanda, non citatis Fisco, & Thesaurario.* 114. a.
Banniti ex Regno Neapolitano ad Statum Ecclesiasticum confugientes, & viceversa capiendi, ac respectivo consignandi. 279. b. *A Communitatibus capiendi, coercendique.* 297. a. *Forum fautores, Receptores &c. quibus poenis sint subiecti.* 298. a. 308. b. *Capitaliter condemnati, si capiuntur intra annum, non sunt audiendi.* 305. a. *Quando admitti possit eorum appellatio.* 387. a.
Basilica S. Mariae Majoris de Urbe. 42. b. *Quae sit jurisdictio Archiepiscoporum in cognoscendis Causis etiam Criminalibus.* Ibid.
Beneficia. Judices Causarum Beneficialium, eorum affines, ac Familiares, Beneficia, quorum privationem decreverint, impetrare non possunt. 41. a. *Possunt sequestro supponere redditus lite pendente.* 48. b.
Justpatronatus, seu presentandi, aut nominandi ad Beneficia concessum a Sede Apost. non extenditur ad feminas. 50. a. *Beneficiorum confidentiam prohibuit Pius IV.* 19. b. *Inobedientes excommunicationi latae sententiae suppositi.* 192. a. *Provisi de Beneficiis, dignitatibus, Monasteriis, ac etiam Praelaturis Ordinum Militarium, & regularium professionem fidei debent emittere juxta formulam ab eodem Pontifice praescriptam.* 204. a. & seq. *Ad Beneficia curata Urbis promoti Cardinali Vicario debent examinari.* 276. b. *Ad Beneficia quaecumque Consistorialia Jus presentandi non concedendum nisi de consensu duarum partium S. Collegii Cardinalium.* 279. a. *In quibusvis collationibus Beneficiorum in commendam, quae fiunt per Sedem Ap., nullam opus speciali, vel generali Concilii Tridentini derogatione.* 303. b. *Beneficia omnia vacant ob crimen heresis, & sunt reservata Sedi Ap.* 348. a. *Quae, & quomodo possint impetrari.* Ibid. *Forma expediendi Litteras Apost. super gratiis resignationum.* 360. a. & seqq.
Bolonien. Ecclesia in Gallis erecta in Cathedralen. 358. b. *Sub Concordatis cum Francisco I. comprehensa declaratur.* 359. a. *Dioecesis ei assignata.* Ibid. *Dignitates instituta.* Ibid. *Dos assignata.* 359. b.